

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2023 m. liepos 21 d. Nr. 21RE-499 (AG-428/02-2023)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Vilmos Drigotienės (pranešėja), Remigijaus Kalašnyko ir Vytauto Kurpuveso (Komisijos posėdžio pirmininkas),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo uždarnosios akcinės bendrovės „Gaisro saugos projektai“ skundą dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros 2023 m. gegužės 17 d. sprendimo dėl paraiškos Nr. KK-AM-VB01-0019 atmetimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas uždaroji akcinė bendrovė „Gaisro saugos projektai“ (toliau – pareiškėjas) skundu Komisijos prašo: 1) panaikinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros (toliau – atsakovas, Agentūra, APVA) vertinimo išvadą, kad paraiška „Buitinių atliekų sąvartyno rekonstrukcija (duomenys neskelbtini)“ (toliau – ir Paraiška) atmetama; 2) įpareigoti Agentūrą organizuoti pakartotinį Paraiškos vertinimą. Paaiškina, kad pareiškėjas dalyvavo Agentūros 2023 m. sausio 30 d. paskelbtame kvietime teikti paraiškas „Klimato kaitos švelninimas ir inovatyvių technologijų diegimas besivystančiose šalyse, perduodant gerąją Lietuvos patirtį 2023-01 Nr. KK-AM-VB01“ (toliau – ir Kvietimas) ir 2023 m. balandžio 21 d. pateikė Paraišką. 2023 m. gegužės 17 d. Agentūros sistemoje APVIS gautas pranešimas „Dėl paraiškos Nr. KK-AM-VB01-0019 atmetimo“, kuriame teigiama, kad „projekto Paraiška neatitinka Vystomojo bendradarbiavimo projekto koncepcijoje nurodytos bendradarbiavimo srities – kovos su klimato kaita t. y. klimato kaitos švelninimo, pasiekiant kiekybiškai išmatuojamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo, nes paraiškoje nurodyta, kad Pareiškėjas parengs (duomenys neskelbtini) esančio sąvartyno rekonstrukcijos darbų techninį projektą, o tai neleidžia pasiekti kiekybiškai išmatuojamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo“, nurodoma, kad pateiktos Paraiškos turinys toliau vertinamas nebus ir Paraiška yra atmetama.

Nurodo, kad 2023 m. gegužės 5 d. Agentūros APVIS sistemoje buvo pateiktas pareiškėjui paklausimas: „Papildomas užklauskas tikslinimui. Prašome pagrįsti, kaip techninio projekto sukūrimas, jo neįgyvendinantis, atitinka Vystomojo bendradarbiavimo projekto koncepcijoje įvardintą bendradarbiavimo sritį „Kova su klimato kaita t. y. klimato kaitos švelninimas, pasiekiant kiekybiškai išmatuojamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) sumažinimą.“ Atsižvelgiant į pateiktą užklauską, pareiškėjas 2023 m. gegužės 8 d. pateikė atsakymą: „Numatomas įgyvendinti projektas apima kelias veiklas. Pirmiausia, turi būti parengtas sąvartyno uždarymo techninis projektas, kuriame turi būti numatyti geriausi techniniai sprendimai sąvartyno uždarymui. Šiuo metu nėra įmanoma identifikuoti, kokie techniniai sprendiniai yra geriausi nagrinėjamo sąvartyno uždarymui. Nuo sąvartyno uždarymo techninių sprendinių priklauso sąvartyno uždarymo darbų sąmata. Todėl šiuo projektu į projekto biudžetą gali būti įtrauktos tik techninio parengimo išlaidos. Bet kokiu atveju, šiuo projektu bus ne tik parengtas techninis projektas, bet ir atlikti sąvartyno rekonstrukcijos darbai, todėl ir yra įvertintas ŠESD sutaupymas.“

Pažymi, jog projekto Paraiškoje buvo tiksliai nustatytas ir suskaičiuotas šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimas uždarius sąvartyną. Tuo tarpu APVA visiškai neįvertino pateiktos informacijos, ignoravo pareiškėjo pateiktą atsakymą, jog šiuo projektu bus parengtas ne tik sąvartyno uždarymo rekonstrukcijos darbų techninis projektas, bet ir parinkus geriausią sąvartyno uždarymo techninį sprendinį, bus vykdomi sąvartyno uždarymo (rekonstrukcijos) darbai, o tai turės įtakos šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimui. Mano, kad atsižvelgiant į tai, APVA 2023 m. gegužės 17 d. rašte „Dėl paraiškos NR. KK-AM-VB01-0019 atmetimo“ pateikta informacija neargumentuota, kodėl neatsižvelgta į pareiškėjo pateiktą 2023 m. gegužės 8 d. atsakymą, todėl Paraiškos atmetimas yra nepagrįstas (b. l. 1–2).

Agentūra su pareiškėjo skundu nesutinka ir prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Paaiškinu, kad Agentūra 2023 m. sausio 30 d. interneto svetainėje www.apva.lt paskelbė Kvietimą; bendra kvietimui skirta suma 4 000 000 Eur, maksimali galima paramos suma vienam projektui iki 500 000 Eur ir valstybės partnerės „Europos Sąjungos Rytų partnerystės valstybės, pasirašiusios su Europos Sąjunga asociacijos sutartis: Moldova, Sakartvelas, Ukraina ir Armėnija, pasirašiusi Europos Sąjungos ir Armėnijos visapusiškos ir tvirtesnės partnerystės susitarimą (CEPA). Vidurinė Azija – Uzbekistano Respublika.“ Projekto tikslas – prisidėti prie tarptautinio klimato kaitos finansavimo, besivystančioje šalyje įgyvendinant klimato kaitos švelninimo priemones, mažinančias ŠESD kieki, perduodant Lietuvos gerąją patirtį, technologijas. Kvietime taip pat nurodyti privalomi pateikti dokumentai, kuriuos pareiškėjas privalo pateikti su paraiška.

Pareiškėjas pateikė Paraišką Nr.KK-AM-VB01-0019 pagal Vystomojo bendradarbiavimo veiklos, finansuojamos iš Klimato kaitos programos lėšų, įgyvendinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 16 d. įsakymu Nr. D1-749 „Dėl vystomojo bendradarbiavimo veiklos, finansuojamos iš Klimato kaitos programos lėšų, įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas) 2023 m. sausio 30 d. Kvietimą teikti vystomojo bendradarbiavimo projektų paraiškas. Agentūra atliko Paraiškos administracinės atitikties vertinimą ir nustatė, kad pareiškėjas planuoja parengti techninį projektą buitinių atliekų sąvartyno, esančio (duomenys neskelbtini), rekonstrukcijai. Agentūra nustatė, kad Paraiška neatitinka Vystomojo bendradarbiavimo projekto koncepcijoje nurodytos bendradarbiavimo srities – kovos su klimato kaita, t. y. klimato kaitos švelninimo, pasiekiant kiekybiškai išmatuojamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo, nes Paraiškoje nurodyta, kad pareiškėjas parengs (duomenys neskelbtini) esančio sąvartyno rekonstrukcijos darbų techninį projektą, o tai neleidžia pasiekti kiekybiškai išmatuojamą ŠESD sumažinimo, nes pats techninio projekto parengimas be jo įgyvendinimo niekaip neleidžia pasiekti ŠESD sumažinimo.

Kartu su paraiška nebuvo pateikta dalis privalomų dokumentų, kurie buvo pateikti po papildomo prašymo, be kita ko, ir ŠESD kiekio sumažinimo per projekto vertinamąjį laikotarpį skaičiavimai pagal Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. D1-275 „Dėl klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – ir Aprašas) 2 priede pateiktą išmetamų ŠESD kiekio sumažinimo vertinimo metodiką.

Agentūra priima sprendimą ir atlieka Paraiškos administracinės atitikties vertinimą pagal pareiškėjo pateiktą Paraišką bei su Paraiška pateiktus dokumentus. Sprendimą priima vertindama, ar projekto Paraiška atitinka kvietime nurodytą koncepciją, joje numatytus tikslus, finansavimo kryptis.

Projektų atranka, priežiūra ir vertinimas atliekamas vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vystomojo bendradarbiavimo veiklos įgyvendinimo ir humanitarinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2014 m. kovo 26 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 278 „Dėl valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vystomojo bendradarbiavimo veiklos įgyvendinimo ir humanitarinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – ir Vyriausybės tvarkos aprašas) ir Tvarkos aprašu. Bendras išmetamų ŠESD kiekio sumažinimas per projekto vertinamąjį laikotarpį apskaičiuojamas pagal Aprašo 2 priede pateiktą išmetamų ŠESD kiekio sumažinimo vertinimo metodiką.

Projektų paraiškų administracinis vertinimas atliekamas pagal Tvarkos aprašo priedo Nr. 3 kriterijus ir Vystomojo bendradarbiavimo veiklos, finansuojamos iš Klimato kaitos programos lėšų,

projektų paraiškų esminių ir neesminių trūkumų (techninio pobūdžio klaidų) sąrašą, patvirtintą Agentūros direktoriaus 2019 m. rugsėjo 12 d. įsakymu Nr. T1-132 (toliau – ir Trūkumų sąrašas), o paraiškos turinio vertinimas – pagal Tvarkos aprašo priedo Nr. 4 kriterijus, skiriant atitinkamus balus.

Paraiškos lauke „Trumpas projekto aprašymas (skelbiamas viešai):“ pareiškėjas teigia, kad pagrindinės veiklos, kurias įgyvendins šiuo projektu: 1. nuosavo finansinio indėlio prisidėjimas įgyvendinant projektą; 2. ŠESD kiekio sumažinimas perduodant gerąją Lietuvos sąvartynų eksploatavimo ir uždarymo patirtį; 3. sąvartyno rekonstrukcijos darbų techninio projekto parengimas; 4. seminarų organizavimas ir straipsnių publikavimas. Atkreipia dėmesį, kad pareiškėjo nurodytos veiklos 1 ir 2 punktuose negali būti vadinamos veiklomis, nes 1 punktą – tai viena iš privalomų Kvietimo sąlygų, o 2 punktą – įgyvendinto projekto pasekmė.

Iš pareiškėjo pateiktų privalomų Paraiškos dokumentų (komercinių pasiūlymų, projekto sąmatos, projekto aprašymo), matoma, kad pareiškėjas planuoja atlikti tokius darbus: 1. Sąvartyno rekonstrukcijos darbų techninio projekto parengimas: projektavimo užduoties parengimas; sąvartyno rekultivavimo (įskaitant sąvartyno dujų surinkimo ir utilizavimo sistemų įrengimo) projektiniai sprendiniai ir specifikacijos; projekto adaptavimas pagal Ukrainos įstatymus; projekto ekspertizė pagal Ukrainos įstatymus. 2. Seminarų rengimas ir straipsnių publikavimas.

Iš dokumento „Projekto organizavimas ir valdymas“ 4.2. punkto projekto valdymo organizacinė struktūra matoma, kad projekto koordinatorius atsako už projekto atitiktį nacionaliniams teisės aktams, jo suderinamumą su poligono valdytojo ir vietinės valdžios institucijų keliamais reikalavimais bei jo įgyvendinimą, projekto vadovas – už pareigų vykdymą ir teisių naudojimą ar nepasinaudojimą jomis įstatymų nustatyta tvarka, projekto koordinatoriaus asistentas – už savalaikį projekto koordinatoriaus pavestų užduočių įvykdymą, finansininkas – už savalaikį ir teisingą finansinių dokumentų pateikimą bei informacijos konfidencialumą. Dokumente „Projekto organizavimas ir valdymas“ nėra įvardintas nei vienas techninis specialistas, kuris koordinuotų sąvartyno rekonstrukcijos darbus.

Nei iš vieno pirmiau įvardintų dokumentų negalima įsitinkinti, kad pareiškėjas ne tik parengs sąvartyno rekonstrukcijos darbų techninį projektą, bet ir jį įgyvendins ir šiems darbams turi atitinkamos kvalifikacijos specialistus.

Pažymi, kad Agentūrai paprašius pagrįsti kaip techninio projekto sukūrimas, jo neįgyvendinantis, atitinka Vystomojo bendradarbiavimo projekto koncepcijoje įvardintą bendradarbiavimo sritį – kova su klimato kaita, t. y. klimato kaitos švelninimas, pasiekiant kiekybiškai išmatuojamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimą, pareiškėjas atsakė, kad šiuo projektu bus ne tik parengtas techninis projektas, bet ir atlikti sąvartyno rekonstrukcijos darbai, tačiau pareiškėjas jokių papildomų techninio projekto įgyvendinimą įrodančių dokumentų nepateikė.

Mano, kad pareiškėjas pateikė Paraišką nepasiruošęs iš anksto ir neįvertinęs Kvietimo sąlygų, nesuplanavęs visų savo veiksmų, nežinantis preliminaros viso projekto įgyvendinimo trukmės ir kainos (nenurodyti praktiniai projekto įgyvendinimo sprendiniai, t. y. kokie techniniai sprendimai bus naudojami, nepateikti techninių sprendinių įgyvendinimo skaičiavimai, galimi transportavimo, sumontavimo, paleidimo, derinimo kaštai bei su tuo susijęs darbo užmokestis) bei nepateikė techninio projekto realizavimui tinkamų specialistų sąrašo ir jų kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų.

Nurodo, kad Agentūra negalėjo teigiamai vertinti pareiškėjo pateikto atsakymo, nes toks pareiškimas, kad, neva, Paraiškoje numatytas ne tik techninio projekto parengimas, bet ir bus atlikti sąvartyno rekonstrukcijos darbai šios paraiškos apimtyje nėra pagrįstas jokiais prie Paraiškos pridėtais dokumentais (b. l. 139–144).

Skundas atmestinas

Remiantis byloje surinkta medžiaga, nustatyta, kad pareiškėjas pateikė Paraišką „Klimato kaitos švelninimas ir inovatyvių technologijų diegimas besivystančiose šalyse, perduodant gerąją Lietuvos patirtį 2023-01 Nr. KK-AM-VB-01-0019“, kuri užregistruota 2023 m. balandžio 21 d. Projekto pavadinimas: „Buitinių atliekų sąvartyno rekonstrukcija (duomenys neskelbtini)“ (toliau – ir Projektas). Paraiškoje nurodytos pagrindinės veiklos: 1. Nuosavo finansinio indėlio prisidėjimas įgyvendinant projektą; 2. ŠESD kiekio sumažinimas perduodant gerąją Lietuvos sąvartynų eksploatavimo ir uždarymo patirtį; 3. Sąvartyno rekonstrukcijos darbų techninio projekto

parengimas; 4. Seminarų organizavimas ir straipsnių publikavimas. Paraiškos dalyje „Informacija apie planuojamas diegti įrenginį/priemonę“ nurodyta, kad Projekto objektas – buitinių atliekų sąvartynas, esantis (duomenys neskelbtini); sąvartynas yra perpildytas, todėl būtina ieškoti sprendimų sąvartyno rekonstrukcijai. Tokių sprendimų bus ieškoma rengiant techninį projektą; Projektas bus adaptuotas pagal Ukrainos norminius teisės aktus, bus atlikta techninio projekto ekspertizė (b. l. 93–98).

Iš pareiškėjo pateiktos APVIS ekranvaizdžio matosi, kad pareiškėjui pateiktas 2023 m. gegužės 5 d. paklausimas – prašoma pagrįsti, kaip techninio projekto sukūrimas, jo neįgyvendinimas, atitinka Vystomojo bendradarbiavimo projekto koncepcijoje įvardintą bendradarbiavimo sritį „Kova su klimato kaita, t. y. klimato kaitos švelninimas, pasiekiant kiekybiškai išmatuojamą ŠESD sumažinimą“; pareiškėjo atstovas 2023 m. gegužės 8 d. pranešimu paaiškino, kad numatomas įgyvendinti projektas apima kelias veiklas; pirmiausia turi būti parengtas sąvartyno uždarymo techninis projektas, kuriame turi būti numatyti geriausi techniniai sprendimai sąvartyno uždarymui; nurodoma, kad šiuo metu nėra įmanoma identifikuoti, kokie techniniai sprendimai yra geriausi šio sąvartyno uždarymui; nuo sąvartyno uždarymo techninių sprendinių priklauso sąvartyno uždarymo darbų sąmata; todėl šiuo projektu į projekto biudžetą gali būti įtrauktos tik techninio parengimo išlaidos; šiuo projektu bus ne tik parengtas techninis projektas, bet ir atlikti sąvartyno rekonstrukcijos darbai, todėl ir yra įvertintas ŠESD sutaupymas (b. l. 21).

Agentūra 2023 m. gegužės 12 d. sprendime (pagal detalius metaduomenis šio sprendimo data – 2023 m. gegužės 17 d.) Nr. APVA-2198 „Dėl paraiškos Nr. KK-AM-VB01-0019 atmetimo“ (toliau – ir Sprendimas) nurodė, kad vadovaudamasi Tvarkos aprašo 14 punktu, atliko pareiškėjo Paraiškos atitikties administraciniams reikalavimams vertinimą ir nustatė, kad pareiškėjas planuoja parengti techninį projektą buitinių atliekų sąvartyno, esančio (duomenys neskelbtini) (Komisijos pastaba – Paraiškoje nurodomas vietovardis (duomenys neskelbtini)), (duomenys neskelbtini), rekonstrukcijai ir nustatė, kad projekto Paraiška neatitinka Vystomojo bendradarbiavimo projekto koncepcijoje nurodytos bendradarbiavimo srities – kovos su klimato kaita, t. y. klimato kaitos švelninimo, pasiekiant kiekybiškai išmatuojamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo, nes Paraiškoje nurodyta, kad pareiškėjas parengs (duomenys neskelbtini) esančio sąvartyno rekonstrukcijos darbų techninį projektą, o tai neleidžia pasiekti kiekybiškai išmatuojamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo. Vadovaujantis Tvarkos aprašo 14 punktu, Trūkumų sąrašo 10 punktu, Paraiškos turinys toliau vertinamas nebus ir Paraiška atmetama (b. l. 19–20).

Byloje tarp šalių kilo ginčas dėl Sprendimo, kuriuo Agentūra atmetė pareiškėjo Paraišką, teisėtumo ir pagrįstumo.

Agentūra Sprendime nurodė, kad atliko Paraiškos vertinimą ir nustačiusi, kad Paraiška neatitinka Vystomojo bendradarbiavimo projekto koncepcijoje nurodytos bendradarbiavimo srities, informavo, kad Paraiška toliau nevertinama ir atmetama. Agentūros Sprendimas grindžiamas Tvarkos aprašo 14 punktu ir Trūkumų sąrašo 10 punktu.

Tvarkos aprašas nustato Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos vystomojo bendradarbiavimo veiklos: dvišalės, daugiašalės ir kitos paramos vystymuisi teikimo, įgyvendinimo iš Klimato kaitos programos (toliau – Programa) lėšų tvarką (Tvarkos aprašo 1 punktas); Aplinkos ministerija teikia dvišalę ir daugiašalę paramą vystymuisi pagal Programos investicijų plane patvirtintą finansavimą vystomojo bendradarbiavimo sričiai „Vystomojo bendradarbiavimo projektų (klimato kaitos srities) įgyvendinimas besivystančiose valstybėse“ (Tvarkos aprašo 2 punktas).

Pagal Tvarkos aprašo 6 punktą Aplinkos ministerija nustato finansavimo sąlygas ir skiria lėšas paramai (Aplinkos ministerijos Klimato politikos grupė rengia kvietimo teikti vystomojo bendradarbiavimo projektų koncepcijas, Agentūra vykdo dvišalių vystomojo bendradarbiavimo projektų atranką ir projektų priežiūrą, administruoja projektus vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymu, Lietuvos Respublikos vystomojo bendradarbiavimo politikos kryptimis, Vyriausybės tvarkos aprašu ir Tvarkos aprašu.

Agentūra per 10 darbo dienų pasibaigus projektų paraiškų teikimo terminui, atlieka pateiktų projektų paraiškų atitikties administraciniams reikalavimams vertinimą, kurio metu nustatoma, ar projekto paraiška visiškai užpildyta, ar pateikti visi projekto paraiškos priedai (Tvarkos aprašo 3 priedo forma) vadovaujantis Vyriausybės tvarkos aprašo 33 punkte nustatyta tvarka. Jeigu projekto

paraiškos administracinio vertinimo metu nustatoma, kad projekto paraiška turi trūkumų, išskyrus atvejus, kai trūkumai yra techninio pobūdžio klaidos, pareiškėjui per APVIS išsiunčiamas pranešimas apie nustatytus trūkumus ir informuojama, kad projekto paraiška nebus vertinama. Jeigu nustatoma, kad projekto paraiška turi techninio pobūdžio klaidų, Agentūra per APVIS apie jas informuoja pareiškėją, kuris per 5 darbo dienas nuo informacijos apie techninio pobūdžio klaidas išsiuntimo gali per APVIS pateikti patikslintą projekto paraišką. Techninio pobūdžio klaidų sąrašą tvirtina Agentūra (Tvarkos aprašo 14 punktas).

Tvarkos aprašo 15 punkte nustatyta, kad administracinius reikalavimus atitinkančios paraiškos vertinamos pagal Tvarkos aprašo 4 priedo formą. <...>

Pagal Tvarkos aprašo 2 priedo „Paraiškos klimato kaitos programos lėšomis finansuojamam vystomojo bendradarbiavimo projektui priede“ 2.1 punktą turi būti nurodoma, kaip projektas atitinka Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo politikos kryptis; turi būti nurodoma ir pagrindžiama, kaip projektas prisidės prie JT darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 metų tikslų įgyvendinimo paramą gaunančioje(-se) valstybėje(-ėse), kaip padės įgyvendinti ES ir Lietuvos Respublikos strateginius susitarimus su valstybe(-ėmis) partnere(-ėmis) ir Lietuvos užsienio politikos prioritetus.

Tvarkos aprašo 3 priede pateikiama „Vystomojo bendradarbiavimo projekto paraiškos administracinis vertinimo“ forma, pagal kurią Paraiška turi būti vertinama, be kita ko, ir pagal šiuos kriterijus: Projekto paraiška atitinka kvietime nurodytą koncepciją, joje numatytus tikslus, finansavimo kryptis (1 punktas); Projekto paraiška užpildyta pagal kvietime nurodytus reikalavimus (2 punktas); Projekto paraiška atitinka kvietime nurodytas valstybes partneres (3 punktas); Projekto paraiška atitinka kvietime nurodytas bendradarbiavimo sritis (4 punktas).

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. balandžio 20 d. nutarimu Nr. 383 „Dėl 2022–2025 m. klimato kaitos programos investicijų plano patvirtinimo“ patvirtintas 2022–2025 m. Klimato kaitos programos investicijų planas, kurio II skyriuje „2022–2025 m. klimato kaitos programos lėšų panaudojimo sritys“ 4 punkte nustatytos „Tęstinės veiklos“, o 4.2. punkte – Vystomojo bendradarbiavimo projektų (klimato kaitos srities) įgyvendinimas besivystančiose valstybėse, 8 mln. Eur.

Pagal Trūkumų sąrašo 10 punktą, Projekto paraiškoje nurodytos bendradarbiavimo sritys neatitinka kvietime nurodytų bendradarbiavimo sričių yra vienas esminių projekto paraiškos trūkumų, dėl kurių projekto paraiškos arba projekto koncepcijos turinys vertinamas nebus.

Atsakovas atsiliepime pateikė nurodą į kvietimą „Klimato kaitos švelninimas ir inovatyvių technologijų diegimas besivystančiose šalyse, perduodant gerąją Lietuvos patirtį 2023-01 Nr. KK-AM-VB01“ https://apvis.apva.lt/paskelbti_kvietimai/klimato-kaitos-svelninimas-ir-inovatyviu-technologiju-diegimas-besivystanciose-salyse-perduodant-geraja-lietuvos-patirti-2023-01. Kvietimo „Bendradarbiavimo sritis (-ys)“ nurodoma: kova su klimato kaita t. y. klimato kaitos švelninimas, pasiekiant kiekybiškai išmatuojamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimą. Nurodomas Projekto tikslas – prisidėti prie tarptautinio klimato kaitos finansavimo, besivystančioje šalyje įgyvendinant klimato kaitos švelninimo priemones, mažinančias ŠESD kieki, perduodant Lietuvos gerąją patirtį, technologijas; Projekto uždaviniai – prisidėti prie tarptautinio klimato kaitos finansavimo, besivystančioje šalyje įgyvendinant klimato kaitos švelninimo priemones; perduoti gerąją Lietuvos patirtį ir paskatinti inovatyvių, mažinančių ŠESD kieki technologijų plėtrą besivystančioje šalyje; didinti visuomenės informuotumą apie klimato kaitą ir būdus ją mažinti. Prie „Papildomos informacijos“ nurodoma: bendras išmetamų ŠESD kiekio sumažinimas per projekto vertinamąjį laikotarpį apskaičiuojamas pagal Aprašo 2 priede pateiktą išmetamų ŠESD kiekio sumažinimo vertinimo metodiką. Dalyje „Projektų paraiškos vertinimas“ nurodoma, kad Projektų paraiškų administracinis vertinimas bus atliekamas pagal Aprašo priedo Nr. 4 kriterijus bei Esminių ir neesminių projekto paraiškos trūkumų (techninio pobūdžio klaidų) sąrašą. Nurodomas privalomų su Paraiška pateikti dokumentų sąrašas.

Iš aptarto teisinio reguliavimo bei Kvietime pateiktos informacijos matosi, kad nagrinėjamu atveju teikiant paraiškas, numatyta bendradarbiavimo sritis yra kova su klimato kaita t. y. klimato kaitos švelninimas, pasiekiant kiekybiškai išmatuojamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimą, siekiant prisidėti prie tarptautinio klimato kaitos finansavimo, besivystančioje šalyje įgyvendinant klimato kaitos švelninimo priemones, mažinančias ŠESD kieki, perduodant Lietuvos

gerą patirtį, technologijas. Agentūra, atlikdama paraiškų administracinį vertinimą, jas turi vertinti pagal nustatytus vertinimo kriterijus ir turi būti įvertinta ir tai, ar Projekto paraiška atitinka kvietime nurodytą koncepciją, joje numatytus tikslus, finansavimo kryptis, ar Projekto paraiška atitinka kvietime nurodytas bendradarbiavimo sritis.

Išanalizavus Paraiškos turinį matosi, kad pareiškėjas nurodė, jog projekto objektas – buitinių atliekų sąvartynas, esantis (duomenys neskelbtini), kuris yra perpildytas, todėl būtina ieškoti sprendimų sąvartyno rekonstrukcijai. Tokių sprendimų bus ieškoma rengiant techninį projektą. Projektas bus adaptuotas pagal Ukrainos norminius teisės aktus, bus atlikta techninio projekto ekspertizė (Paraiškos dalis „Informacija apie planuojamas diegti įrenginį/priemonę“). Be to, Paraiškos dalyje „Išlaidų pagrindimas“ nurodoma, kad išlaidas sudaro projektavimo užduoties parengimas, sąvartyno rekultivavimo (įskaitant sąvartyno dujų surinkimo ir utilizavimo sistemų įrengimo) projektiniai sprendiniai ir specifikacijos, projekto adaptavimas pagal Ukrainos įstatymus, projekto ekspertizė pagal Ukrainos įstatymus; išlaidas pagrindžia komerciniai pasiūlymai.

Pareiškėjas Priede Nr. 8 prie UAB „Gaisro saugos projektai“ projekto „Buitinių atliekų sąvartyno rekonstrukcija (duomenys neskelbtini)“ nurodė, kad Projektas prisidės prie JT darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 metų 13 tikslų, kadangi projekto apimtyje planuojama organizuoti seminarus bei publikuoti straipsnius klimato kaitos tematika, taip didinant visuomenės informatyvumą klimato kaitos srityse. Projektas taip pat prisidės prie „Vystomojo bendradarbiavimo strategija Ukrainai 2022-2025 metams“ 1 strateginio prioriteto 5 veiklos įgyvendinimo, kadangi prisidės prie visuomenės švietimo klimato kaitos tematika bei paramos žaliajam kursui sumažinant ŠESD kiekį atliekant sąvartyno rekonstrukciją (2.1 papunktis); Projekto tikslas – prisidėti prie tarptautinio klimato kaitos finansavimo, besivystančioje šalyje įgyvendinant klimato kaitos švelninimo priemones, mažinančias ŠESD kiekį, perduodant Lietuvos gerą patirtį (3.1.1 papunktis); 3.1.3 papunktyje „Projekto veiklos“ nurodoma: nuosavo finansinio indėlio prisidėjimas įgyvendinant projektą (1 punktas); ŠESD kiekio sumažinimas perduodant gerą patirtį Lietuvos sąvartynų eksploatavimo ir uždarymo patirtį (2 punktas); sąvartyno rekonstrukcijos darbų techninio projekto parengimas (3 punktas); seminarų rengimas ir straipsnių publikavimas (4 punktas); 3.1.4 papunktyje „Numatomi projekto rezultatai“, be kita ko, nurodyta: sumažinta ŠESD kiekis 10 424 400 t (2 punktas).

Pareiškėjas skunde teigia, kad Projektu bus parengtas ne tik sąvartyno uždarymo rekonstrukcijos darbų techninis projektas, bet ir parinkus geriausią sąvartyno uždarymo techninį sprendinį, bus vykdomi sąvartyno uždarymo (rekonstrukcijos) darbai, o tai turės įtakos ŠESD sumažinimui. Šie pareiškėjo teiginiai nėra pagrįsti jokiais byloje esančiais duomenimis. Tiek Paraiškos, tiek jos priedų turinys leidžia daryti išvadą, jog pareiškėjas, teikdamas Paraišką, numatė šias pagrindines veiklas: nuosavo finansinio indėlio prisidėjimas įgyvendinant projektą; ŠESD kiekio sumažinimas perduodant gerą patirtį Lietuvos sąvartynų eksploatavimo ir uždarymo patirtį; sąvartyno rekonstrukcijos darbų techninio projekto parengimas; seminarų organizavimas ir straipsnių publikavimas. Projekto sąmatoje numatytos lėšos šioms projekto veikloms – projektavimo užduoties parengimui, sąvartyno rekultivavimo (įskaitant sąvartyno dujų surinkimo ir utilizavimo sistemų įrengimo) projektiniams sprendiniams ir specifikacijoms, projekto adaptavimui bei projekto ekspertizė pagal Ukrainos įstatymus, taip pat numatytos projekto koordinatoriaus, vadovo bei finansininko darbo užmokesčio išlaidos ir projekto viešinimo išlaidos Lietuvoje ir valstybėje partnerėje (bendra visų išlaidų suma 673 428 Eur). Nors pareiškėjas, atsakydamas Agentūrai į 2023 m. gegužės 5 d. paklausimą, nurodė, kad šiuo projektu bus ne tik parengtas techninis projektas, bet ir atlikti sąvartyno rekonstrukcijos darbai, todėl yra įvertintas ŠESD sutaupymas, tačiau byloje nėra duomenų apie tai, kad pareiškėjas pateikė Agentūrai pagrindžiančius duomenis dėl sąvartyno rekonstrukcijos darbų atlikimo. Komisija sutinka su atsiliepiamo argumentais, jog iš pateiktų su Paraiška dokumentų (komercinių pasiūlymų, projekto sąmatos, projekto aprašymo, dokumento „Projekto organizavimas ir valdymas“ ir kt.) niekaip negalima spręsti, jog pareiškėjas ne tikai parengs sąvartyno rekonstrukcijos darbų techninį projektą, bet ir jį įgyvendins. Sąvartyno rekonstrukcijos darbai nėra nurodyti Paraiškoje, prie numatomų pareiškėjo veiklų pagal Projektą. Duomenų, kad sąvartyno rekonstrukcijos darbai apskritai bus vykdomi, nepateikta. Tačiau net ir tuo atveju, jei sąvartyno rekonstravimo veikla (darbai), parengus techninį projektą, bus galimai vykdoma ateityje, tačiau šie darbai nėra įtraukti į Paraišką ir negalėtų būti vertinami šios Paraiškos apimtyje.

Projekte apskaičiuotas planuojamas ŠESD sumažinimas yra tikrai prielaida ir negali būti kiekybiškai išmatuojamas. Todėl įvertinus aptartas aplinkybes, Komisija sprendžia, kad Agentūra pagrįstai ginčijamame sprendime nustatė, jog pareiškėjas planuoja parengti techninį projektą buitinių atliekų sąvartyno rekonstrukcijai, o tai neleidžia pasiekti kiekybiškai išmatuojamą ŠESD sumažinimą, t. y. sutiktina su Agentūros pozicija, jog vien tikrai techninio projekto parengimas, jo neįgyvendinant, neleidžia pasiekti kiekybiškai išmatuojamą ŠESD sumažinimą. Tuo tarpu Kvietime nurodyta bendradarbiavimo sritis yra būtent kova su klimato kaita, klimato kaitos švelninimas, pasiekiant kiekybiškai išmatuojamą ŠESD sumažinimą, todėl pareiškėjo Paraiškai neatitikus šios bendradarbiavimo srities (Tvarkos aprašo 3 priedo 4 punkto kriterijaus), Paraiška pagrįstai Sprendimu buvo atmesta ir toliau nevertinama, kaip tai numatyta Tvarkos aprašo 14 punkte.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad ginčijamas Agentūros Sprendimas yra teisėtas ir pagrįstas, nes Paraiška, atlikus jos administracinį vertinimą, pagrįstai įvertinta kaip neatitinkanti Tvarkos aprašo 3 priedo 4 punkto kriterijaus ir pareiškėjo skundo argumentai nesudaro pagrindo naikinti šį Sprendimą. Netenkinus reikalavimo panaikinti ginčijamą Sprendimą, taip pat atmestinas ir išvestinis reikalavimas įpareigoti Agentūrą organizuoti pakartotinį Paraiškos vertinimą, todėl pareiškėjo skundas atmestinas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo uždarosios akcinės bendrovės „Gaisro saugos projektai“ skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys turi teisę apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkas

Vytautas Kurpuvesas

Komisijos nariai

Vilma Drigotienė

Remigijus Kalašnykas